

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a JUDr. Petra Polácha ve věci

žalobkyně: **Czech Capital s.r.o.**
sídlem U Michelského mlýna 1492, Praha
zastoupena advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, Praha

proti
žalovanému: **Magistrát města Jihlavy**
sídlem Masarykovo náměstí 97/1, Jihlava

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nevrácení částky 1 000 Kč určené dle § 125h zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, žalobkyni

takto:

- I. Žaloba **se odmítá.**
- II. Žalobkyni se ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení **vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 2000 Kč, k rukám jejího advokáta Mgr. Václava Voříška, sídlem Ledčická 649/15, Praha.

Odůvodnění:

I. Obsah žaloby

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá deklarace nezákonnosti zásahu žalovaného, který má spočívat v tom, že jí žalovaný bezodkladně nevrátil částku 1000 Kč určenou podle § 125h zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.
2. Žalobkyně popsala, že jí byla žalovaným dne 18. 10. 2018 doručena výzva k úhradě určené částky, již byla vyzvána k úhradě 1000 Kč na účet žalovaného ve lhůtě 15 dnů. Předmětnou částku žalobkyně uhradila 6. 11. 2018, tedy po lhůtě splatnosti, prostřednictvím spolku Ochrana řidičů o. s. Žalovaný měl žalobkyni jako provozovatele vozidla tuto částku bezodkladně vrátit podle § 125h odst. 7 zákona o provozu na pozemních komunikacích, neboť byla uhrazena opožděně. Žalobkyni dosud určená částka vrácena nebyla.
3. Podle § 165 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, vrácení platby tomu, kdo ji za daňový subjekt uhradil, není přípustné. Tato pravidla potvrzuje i judikatura Nejvyššího

správního soudu (např. rozsudek ze dne 29. 12. 2009, č. j. 8 Afs 27/2008-51, ve vztahu k obsahově shodné právní úpravě zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, a rozsudek ze dne 11. 7. 2018, č. j. 2 As 118/2018-29, ve vztahu k obdobné problematice související se soudními poplatky).

4. Platbu určené částky je nutné považovat za platbu žalobkyně, proto může být jejím zadržením krácena právě a jediné žalobkyně. Nezákonný zásah žalovaného je tak zaměřen přímo vůči žalobkyni. Naopak spolek Ochrana řidičů o. s., který částku uhradil, není na svých právech krácen žádným způsobem; určená částka tedy měla být vrácena provozovateli vozidla.
5. Žalobkyně proto navrhl, aby soud přikázal žalovanému vrátit žalobkyni do 15 dnů od právní moci rozsudku opožděně uhrazenou určenou částku ve výši 1 000 Kč.

II. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že opožděně uhrazenou částku vrátil žalobkyni na její bankovní účet č. 2200787839/2010 dne 16. 11. 2018. Současně ji vyzval k podání vysvětlení ve věci zjištění řidiče vozidla.

III. Replika žalobkyně

7. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného zopakovala, že účet, na který byla částka vrácena, není jejím účtem. Částka neměla být vrácena na účet osoby, která částku opožděně uhradila. Nedošlo proto k účinnému vrácení žalobkyni a nezákonný zásah nadále trvá.

IV. Posouzení věci soudem

8. Před tím, než soud přistoupil k věcnému posouzení případu, zabýval se naplněním podmínek řízení, zejména včasností podané žaloby.
9. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), *každý kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
10. Aktivní legitimace v řízení o zásahové žalobě svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobkyně je tvrzení přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoli prokázání skutečnosti, že k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo; to je již otázkou důvodnosti žaloby (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, publikované pod č. 1773/2009 Sb. NSS).
11. Tvrzení o přímém zkrácení žalobkyně na jejích právech postupem žalovaného – nevrácením určené částky – je konkrétní a reálné. Soud nemůže bez dalšího vyslovit, že by tvrzené přímé zkrácení na právech žalobkyně bylo z povahy věci vyloučeno. Judikatura rovněž potvrdila, že by tvrzené jednání pojmově mohlo představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 As 138/2019-35). Podmínku aktivní legitimace žalobkyně tak má soud za splněnou.

12. Pokud jde o legitimaci pasivní, není mezi účastníky sporu o tom, že tvrzené nevrácení opožděně uhrazené částky je přičitatelné žalovanému.
13. Při posuzování včasnosti žaloby soud vycházel z § 84 odst. 1 s. ř. s., podle něhož *žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu* (subjektivní lhůta). *Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo* (objektivní lhůta).
14. Zásah žalovaného podle žalobního tvrzení spočívá v nevrácení částky 1 000 Kč, přičemž ke dni podání žaloby (ani později) údajně určená částka žalobkyni vrácena nebyla.
15. Soudní řád správní v § 84 odst. 1 stanoví dvoutříměsíční subjektivní lhůtu k podání žaloby. Ta se počítá ode dne, kdy se žalobkyně dozvěděla o již proběhlém nebo aktuálně probíhajícím nezákonném zásahu. Počátek běhu subjektivní lhůty nemůže spočívat jen na přesvědčení žalobkyně, odrážejícím se v jejím žalobním tvrzení ohledně povahy tvrzeného zásahu, nýbrž na objektivním zjištění soudu o povaze tvrzeného zásahu a tedy o počátku běhu subjektivní lhůty (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soud ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, bod 59). Rozšířený senát v uvedeném rozsudku konstatoval, že „*pro účely posouzení včasnosti žaloby si musí soud v řadě ohledů udělat jasno v tom, zda jednání, jež je žalobcem označováno za nezákonný zásah, se vskutku událo, a jaké jsou relevantní okolnosti, za nichž se tak stalo, tedy jakou má napadený akt povahu a čeho se týká. Dále si musí ujasnit, pokud vskutku k jednání došlo, kdy se relevantní informace o něm dostaly do sféry žalobce. Bez postavení uvedených skutečností na jisto, jen na základě pouhých tvrzení žalobce, není-li na první pohled z nich opožděnost zřetelná, nemůže soud včasnost žaloby posoudit.*“
16. Z citované judikatury vyplývá, že počátek běhu subjektivní lhůty pro podání žaloby je nutno objektivizovat. Soud musí při posuzování včasnosti žaloby ze správního spisu ověřit, zda se jednání označované za nezákonný zásah skutečně událo, případně kdy se do dispozice žalobkyně dostaly či mohly dostat relevantní informace o skutkových okolnostech zakládajících tvrzený zásah.
17. V projednávaném případě žalobkyně spatřuje nezákonný zásah ve skutečnosti, že jí žalovaný nevrátil opožděně uhrazenou částku v souladu s § 125h odst. 7 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Soud nemá pochyb o tom, že tvrzené jednání může mít podobu trvajících zásahu, u něhož judikatura dovodila, že po dobu jeho trvání lhůta subjektivní ani objektivní nemůže vůbec začít plynout (viz výše uvedený nálezn Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, bod 32).
18. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyni byla dne 18. 10. 2018 doručena výzva k úhradě částky ve výši 1000 Kč určené podle § 125h odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích ve lhůtě 15 dnů; poslední den lhůty pro uhrazení částky připadal na 2. 11. 2018. Žalobkyně výzvu předala spolku Ochrana řidičů o. s., jejímž je členem, který určenou částku uhradil na účet žalovaného dne 6. 11. 2018 (č. l. 7 správního spisu), tedy opožděně.
19. Z důvodu, že částka byla uhrazena po dni splatnosti, žalovaný zaslal dne 9. 11. 2018 žalobkyni informaci o tom, že opožděně uhrazenou částku vrátí na bankovní účet č. 2200787839/2010 (č. l. 9 správního spisu). Ze správního spisu je zřejmé, že na uvedený účet, který je bankovním účtem žalobkyně (viz č. l. 8 správního spisu), byla částka žalovaným vrácena dne 16. 11. 2018 (viz doplnění správního spisu založené na č. l. 21

soudního spisu). Ostatně skutečnost, že zmíněný účet skutečně patří žalobkyni, soud ověřil rovněž z veřejně přístupného registru údajů o subjektech DPH (dostupný z <http://adisreg.mfcr.cz>).

20. Ze správního spisu je tak nepochybné, že žalovaný vrátil určenou částku na bankovní účet žalobkyně dne 16. 11. 2018. Tohoto dne se do dispozice žalobkyně dostala (nebo přinejmenším mohla dostat) informace o tom, že určená částka byla žalovaným na její účet vrácena a že případný zásah spočívající v neoprávněném zadržování určené částky skončil. Současně tohoto dne (16. 11. 2018) započala žalobkyni běžet dvouměsíční subjektivní lhůta k podání zásahové žaloby (viz výše uvedený nálezn Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, bod 43). Jelikož byla žaloba podána až dne 7. 4. 2020, jedná se o žalobu opožděnou, proto ji soud odmítl § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
21. Skutková tvrzení uváděná žalobkyní v žalobě a replice o tom, že dosud nedošlo k vrácení částky, resp. že byla vrácena na účet č. 2700447830/2010, soud shledal nepravdivými, odporujícími skutečnostem vyplývajícím ze spisového materiálu. Při posouzení včasnosti podané žaloby bylo nutno v souladu se závěry rozsudku č. j. 7 As 155/2015-160 vycházet z objektivních skutečností zachycených ve správním spise, nikoliv ničím nepodložených žalobních tvrzení.

V. Závěr a náklady řízení

22. Soud tak dospěl k závěru, že žaloba byla podána opožděně a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.
23. Soud neprojednával věc samu, a proto mohl rozhodnout bez jednání (§ 49 odst. 1 věta první s. ř. s. *a contrario*). Vzhledem k tomu, že řízení o žalobě bylo skončeno procesním rozhodnutím, soud se nezabýval věcnými argumenty o nezákonnosti tvrzeného zásahu obsaženými v žalobě.
24. Výrok o vrácení zaplaceného soudního poplatku má oporu v § 10 odst. 3 *in fine* zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Podle něj soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, a to ve lhůtě plynoucí z § 10a odst. 1 tohoto zákona.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 16. července 2020

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu